

Vloga gozdarstva v biogospodarstvu

Eno od temeljnih načel slovenskega gozdarstva je trajnostno izkoriščanje gozdnih virov in s tem trajnostno zagotavljanje surovin oz. biomase za lesnopredelovalno industrijo. Povečana okoljska ozaveščenosti ljudi v ospredje postavlja tudi izzive pospešenega prehoda v biogospodartvo. Slednje omogočajo nove tehnologije in znanje pretvorbe biomase v različne produkte, med seboj povezane v kaskadnih rabah lesa. V prvi fazi se gozdne lesne sortimente uporabi za proizvodnjo žaganega lesa, furnirja ali celuloze. Kot stranski produkt nastajajo lesni ostanki, ki se jih trenutno najpogosteje uporabi za proizvodnjo energije (npr. peleti) ter izdelavo celuloze, ivernih in vlaknenih plošč. V prihodnje lahko pričakujemo razvoj novih tehnologij in skladno s kaskadnim načinom rabe povečano uporabo lesnih ostankov za proizvodnjo naprednih bioproizvodov (kemikalije in bioplastika), biogoriv, proizvodnje pametne embalaže ter tekstila, s čimer se bo dodatno povečal izkoristek lesa. Pričakovano je, da bo les vse pogosteje zamenjal druge gradbene materiale, saj je izredno uporabno in okolju bolj prijazno gradivo. Za hitrejši in učinkovitejši prehod v biogospodarstvo je zelo pomembna dobro vzpostavljena gozdno-lesna veriga, saj je treba z gozdovi ustrezno gospodariti in jih izkoriščati. Ob nekaj več kot 76 % zasebnem lastništvu gozdov je posek zelo odvisen od volje in zainteresiranosti lastnikov gozdov, predvsem tistih z manjšimi gozdnimi posestmi, ki sestavljajo glavnino vseh zasebnih lastnikov gozdov. Skupaj bomo morali najti rešitev, kako jih vzpodbuditi, da njihov gozd ne bo samo rasel, ampak da bodo z njim ustrezno gospodarili in tako zagotavljali lesno maso, ki lahko veliko prispeva k boljšemu prehodu v zeleno prihodnost Slovenije.

Pred vami je zadnja številka letnika 77, v katerem je zbranih deset znanstvenih razprav, ena pregledna znanstvena in 14 strokovnih. Predstavili smo šest projektov na področju gozdarstva, v okviru katerih slovenski strokovnjaki v sodelovanju s sodelavci iz Evrope razvijajo novo znanje na področju gozdarstva in gozdno-lesne verige ter ga implementirajo v domače okolje. Z namenom promocije vrhunškega domačega znanja smo vsebino Gozdarskega vestnika letos popestrili s slovenskimi povzetki objav, ki so jih naši raziskovalci objavili v priznanih tujih znanstvenih revijah. Nadaljevali smo s objavami sredičice, za katero so strokovnjaki s področja varstva gozdov pripravili vsebine o šestnajstih karantenskih in drugih, gozdu nevarnih organizmih. V rubriki Gozdarstvo v času in prostoru smo objavili 26 prispevkov o različnih dogodkih, delavnicah, predavanjih, srečanjih in drugih zanimivostih, ki so popestrili poslavljaljoče se leto.

V uredništvu se zahvalujemo vsem avtorjem prispevkov, ki so izbrali revijo Gozdarski vestnik za objavo in širjenje njihovih spoznanj na področju gozdarstva in gozdno-lesne verige. Zahvala velja tudi vsem recenzentom, ki so del svojega dragocenega časa namenili pregledom člankov in predlagali njihove izboljšave. Njihovo delo je pogosto skrito očem bralcev, vendar je ključno za zagotavljanje kakovosti revije in posledično tudi verodostojnosti znanstvenih in strokovnih razprav. Da pa lahko že 77 let redno izdajamo gozdarsko strokovno revijo, velja zahvala predvsem vam bralcem ter drugim podpornikom revije.

Mitja Skudnik in Polona Hafner